

نارنج وادست

۱۳۳۶ حاد

مجموعه

نور کون پیلنیر قیستی مجموعه مکتب اما
پاک چوق آ انیر اور تاده مجموعه بولمنز

ایستک شرف خدمت اجدادی فراموش
آثارینه اسلازک رغبت اولمنز

یکرمی آلنجی نسخه‌دن بری نشر اولنان پرتو پاشا مرحوم حقه‌ده کی
مقاله‌نک مابعدی :

مصرده اوجه پرتو پاشانک یوزینه‌یله باقان بولمادی بی حالده محمد علی
پاشایله واقع اولان برقاج ملاقاتدن صکره هر کس طرفدن مظهر نوازش
و حرمت اولملاه برابر پاشانک هر درلو استراحتی تأمین اولمش و دونامش
برآت احسانی صورتیله ده تأیید اعزاز و اکرام ایدلمشدر. و مذاکرات
واقعه حسن نتیجه به اقتراان استدیبریه‌رک مسائل سیاسی دخی دخواه عالی
وجهله تسویه اولمشدر. بوندن بشقه مترکم ویرکولر تحصیل اولمش
و پارملر واریلمره دولدیریله رق سفینه به نحیلاً استانبوله کتورلدیکنی
ینه مومی‌ایله اسماعیل آغا روایت ایلردی .

پرتو پاشانک مصردن عودتیه دائر ۱۴ ربیع الاول سنه ۱۲۴۶
تاریخی برشق‌سندده جیب همایون ایله عساکر منصوره مصارفی ایچون
محمد علی پاشادن طلب اولنان یکرمی بشیک کیسه‌دن اون بشیک کیسه‌نک
اوج تقسیط ایله اعطاسنه قرار وریلوب قصور اون بیک کیسه‌سنی
ریال اوله رق سفینه همایونه تحمیل ایله ماعداسنک پولیچه‌لرینی آلوب
تاریخ مذکوره اسکندریه‌دن حرکت ایلدیکی محرردر [۱] .

درویش غربت سفینه‌نک عودتیه مرمره‌دن دوغری کلدیکی
کوزیلدرک پرتو پاشانک ورودی سلطان محمود خان حضر تلرینه عرض
اولدینی زمان خاقان مشارالیه حضر تاری اشبو محمد علی پاشا مسئله‌نه
اهمیت و بردیکی و پرتو پاشانی صبر سزلده بکلدیکی جهتله جان صیقندیسندن
النده (تیکه) نمیر اولنور قیصه برچوق اولدینی حالده سرائیک سالوننده
متصل دولاشور و پرتو پاشانک نه خبر کتوره جگنی کمال مراق واندیشه
ایله بکلر ایش درویش غربت سفینه‌سی دوله بغچه پیشکاهنده لنگر
انداز اولدقدن صکره سفینه‌یه کلان برفالک پرتو پاشانی آله‌رق دوغریجه

سرای هماونه ایصال ایدرك حضور هایونده مثل شرفه نائل اولمش
ومصرده محمد علی پاشا ایله جریان ایدر مکالماتک تفصیلاتی عرض ایله
برابر محمد علی پاشا طرفدن سلطان مشارالیه حضر تهرینه تجدید عبودیت
وصداقتی ووقوعه کلان قصورلرینک مظهر عفو بیورلمسی استرحامی
حاوی یازدینی عریضه سنی تقدیم ایشدر . استبو محمد علی پاشا غائله سنک
دلخواه عالی وجهه برطرف ایدلمسی ومترام ویرکولرک تحصیل وتقیدی
خصوصنده برتو پاشانک سبق ایدن خدمت صادقانه ورویت مندانه سی
سلطان محمود خان حضر تهرینک فوق العاده محظوظیت ملوکانه سنی
موجب اولمسیله درحال باینده بولان کند ی قلیجی چیقاره رق (ایشته
پاشا بوسکا آفرین قلیجیدر) دیه بالذات کند ی ایله پاشانک بلنه باغلادینی
عمم شهاب بکله پدرم جمال بکدن وعصرینه یتشدیکم بعض منسوبانندن
دفعات ایله مسموعم اولمشدر . مشارالیهک مصردن در سعاده عودتندن
صکرمه سبق ایدن حسن خدمته مکافاة ۱۲۴۶ تاریخنده عهده سینه
صدار تعظما کتخدانی توجیه واحسان بیوریلوب آرتق بوندن صکرمه
پاشانک ششمه اقبالی کتدکجه تراید ایدرك سلطان محمود خان حضر تهری
اوقدر تونجه کوسترمکه باشلامش ایدیکه نوقت بر مؤسسه خیریه انشا
ایدله ویاخود کانکشلکده مسابقه شاهانه وقوعنده خلاصه هربر
وسيله ایله بونلره دائر تاریخ انشادینی پاشایه امر ایتمک صورتیله ده
تلطیف ایلر ایدی . مشارالیهک انشاد ایلدیکی تاریخلر ایوم اوق میداننده کی
نشان طاشلرنده وقره قولاق چشمه سیله سائر آثار خیریه نک طاشلرنده
محکوک بولمقده در . بوقیلدن ضربخانه عامردنک حین تأسیس وانشاسنده
سویلدیکی تاریخ مثال اوله رق زبرده تحریر اولمشدر :

فرمانروای بحر و بر شاه جهان محمود خان

احسان فزای سیم وزر سلطان اسکندر توان

یابلدی بونیه دائره اول افتاب انوره

اولدی بودار عامره کنزمطلبسمن نشان

پرتو سزا تاریخی یازسه زراند قلم
یابدردی دارالسکه نی نودائره ساه جهان [۱]

۱۲۴۸

بکتوزده واقع قره قولاق چشمه سنک انشاسنه دخی شو تاریخی
انشاد بیور مشلر ایدی :

قره قولاق صوینک چشمه سی اولمشدی خراب
قندلی احیا یکیدن پادسه در با جود
تا که ریزان اوله مزاب سمان باران
رشمه سنجه ابدہ یامنی حق نامعبود

آقذی آغزیم صوبی تاریخ یازارکن پرتو
بی مثل اولدی زهی چشمه سلطان محمود [۲]

سنه ۱۲۵۲

مروسیله ایله علیهنده بولمقدن لذت آلان عاکف پاشا بوتاریخی
کور دیکی زمان (دنیا ده ایچله جک برصو وار ایدی آکاده پرتو پاشانک
آغزی صوبی آقهرق مردار اولدی) دیمک صورتیله تشفی صدر
ایلمشلردر .

سلطان محمود حضرتلرینک مشارالیه حقنده کی توجه والنفات

۱۱ بوتاریخ مصرای فرق درت عدد نقصان جینیور . پرتو پاشا کی
مدقق برادییک تاریخی نقصان یزمنی احتمالدن خارجدر . مطبوع نسخه ده
یا کاش یازیش اولدیعه شبه یوقدر .

دیواننده شودارالسکه ایچون سکز بیتلی ایکنجی برتاریخی دها واردرکه
حساب رفیسی طوغرو اولمق اوزره تاریخ بیتی شویله در :
یازدی (پرتو) بنده سی تاریخی تام العیار
فیله دی زیب آباد شمرد خان بودار سکبی

سنه ۱۲۴۸

[۲] پرتو پاشا مرحومک مطبوع دیواننده بوجشمه حقنده بلاده کی تاریخندن
بشنه دها درت عدد تاریخی واردر .

شاهانه لری بونلرله ده قالمیوب ۱۲۴۷ سنه سی ذی الحجه سنك اون سكرنجی
جمعه ایرتسی کونی کتخدای صدر عالی پرتو افندیك اسكدارده نقاش
نام محلك آلت طرفنده واقع ساحلخانه سنه تشریف شاهانه وقوعبولوب
شهزاده عبدالمجید و عبدالعزیز افندیلر حضراتی دخی لاجل التزیه جلب
اولمش و قائم مقام پاشا و سرعسكر پاشا و خواص مقربان حضرت شنشاهی ایله
فریق خاصه احمد پاشا و دفتردار و رئیس افندی موجود بولند قلرندن
بشقه رئیس اطبا بیجت افندی حضرتلری دخی بااراده سنیه جلب اولمش
اولد قلرندن اقشامه قدر شهزاده جوان بختان حضراتی تنشیط فؤاده
دائر بعض لطائف ایله اکتوب اقشام اوزری بارخصت شاهانه انلر
ساحلرای هایونه عودت بیوره رق دیگر حضار کرام توقف و آرام
وجمله سی حضور ملوکانه یه دخول شرفه مظهریتله شادکام اولمشلردر .

اطرافی برلنطه مجوهر دونانمش تصویرهایون شهر یاری احسانی صورتیله
پرتو افندی بشقه جه نائل دستمایه افتخارا اولمش و فرداسی بازار کونی قبل الظهر
عودت شاهانه وقوعبولوب اثنای عودت ملوکانه لرنده فریق خاصه احمد
پاشانك دیوان کاتبی اولوب مشار الیه پرتو پاشانك دامادی بولنان قبله لی
زاده و صاف افندی ایله پاشانك ایکی نفر مخدومی خاکپای هایونه یوز
سورمك شرفه نائل اولمشلر و مذکور ۱۲۴۷ سنه سنده و صاف افندی یه
حرمین شریفین مقاطعه سی پایه سی توجیهیله خواجکان دیوان هایونه
ادخال اولمشلدر [۱]

[۱] قبله لی زاده و صاف افندی به حرمین شریفین مقاطعه سی پایه سی توجیهیله
خواجکان دیوان هایون . . . سنه ادخالی پرتو پاشا ساحلخانه سنه شو تشریف شاهانه
وقوعندن بش ماه قدر مقدمدر و سنه مذکور رجب شربفك ۲۳ نجی کوننده
اولقی اوزره « تقویم وقایع » جریده سنده عیناً شو عباره ایله متمیددر .
« دیوان هایون قلمی مهمه نویسانندن فریق خاصه شاهانه بکربکیسی احمد
پاشانك کتابت خدمتنده اولان و صاف افندی یه ترفیریز صدور بیوریلان امر
واراده سنیه ملوکانه . و جنبه حرمین الشریفین مقاطعه سی پایه سی توجیهیله خواجکان

سلطان محمود خان حضر تلرینک پرتو پاشانک خانہ سی تشریف ہا و نلری
بر دفعہ واقع اولیوب سالف الذکر صد فیلر دہ واقع قوناغہ بر جوق
دفعہ لر تشریف شاہانہ وقوع عبولش حتی بردفعہ سندہ مشار الیہک
مخدوملری سلیمان شہاب الدین و احمد جمال الدین بکلرک کتورلمنی ارادہ
بیورملریلہ بکلر حضور ہا یونہ چیقہ ورق التفات شاہانہ یہ مظهر اولملر در
اوزمانہ قدر استانبولہ ہر کسک باشی تراش اولوب قاقو کیہ مدہ اولدقلری
جہتلہ بکلرک دخی باشی تراش ایش او تار یخودہ اوروپا نامینہ صاج
قویویرمک موداسی استانبولہ دخی احداث اولنہ ورق امر پادشاہی یہ اتباعاً
صاج قویویرمک خصوصی تعمایتدیکی بر صرہ مدہ بکلرک باشی بویلہ تراشلی
اولمسی جناب پادشاہک نظر دقتی جلب ایدرک بونلر کدہ اوروپا اصولیلہ صاج
قویویرملرینہ ارادہ سنہ شرف صادر اولمسی اوزرینہ بدرلری پرتو پاشا
غایت دیندار اولمسیلہ اوروپالیرہ تقلیداً مخدوملرینک صاج قویویرملرینہ
فوق العادہ جانی صیقنوب چوققلرک نزلہ لی اولدقلری جہتلہ صاج
قویویردقلری حالہ بوسبتون نزلہ دن قورتیلہ میہ جقلرندن بحشلہ رسابق
تراش اولملرینہ مساعدہ بیورلمسی استرحامندہ بولمیش ایسہ مدہ بومعذرت
طرف پادشاہیدن قبول اولنہ ورق صاج قویویرملرینی قطعاً ارادہ
بیورملریلہ بالضرورہ اولوجہلہ صاج قویویرملر ایدی .

پرتو پاشانک قوناغہ پادشاہک بوصورتلہ صیق صیق تشریفلری
وقوعبولدینی ایچون مذکور قوناقدہ آروجه برخکار دائرہ سی موجود
اولوب بودائرہ آراقتدہ سیلنور و سویریلور و مفروشانی اسکیدکجہ
تجدید اولنور و تشریف شاہانہ وقوعبولدکجہ حضرت پادشاہ اورادہ
بیتوت ایدر ایدی . پرتو پاشا سلطان محمود حضر تلرینک تشریفلرینہ

دیوان ہا یونہ ادخال اولوب اشبو رجب شریفک یکریمی اوچنہی کونی رؤس
ہا یونی اعطا اولمشدر . ۲۷ رجب سنہ ۱۲۴۷ تقویم وقایع عدد ۹
وذات شاہانہ نک پرتو پاشا ساحلخانہ سنہ تشریف شاہانہ لرینک تفصیلاتی دہ سنہ
تقویم وقایمک سنہ مذکورہ بہ عائد ۲۷ عدد لی ۲۵ ذی الحجہ تاریخی نسخہ سندہ در .

پکده او قدر ممنون اونا ز ایش چونکه پادشاه ایله برابرند سازنده
 وخواسته لر دخی کلور وحق بعض دفعه بک اوغلندن فرنگ او یونجیلری
 وسانتوزلری دخی جلب اولنه رق تابصباح اکلنجه یه کرمی ویریلور
 ایش . سلطان محمود آقشاملری عشرت ایتدیکی ومعیت پادشاهیده
 بولانلرده سرخوش اولدقلری جهتله قوناغک اپچی عادنا میخانه یه
 دونه رک بو حال غایت متدین و دیندار اولان پرتو پاشانک مزاجیله
 طبان طمانه ضد ایسه ده نه چاره که بو حالی منع ایتک ید اقتدارنده
 اولمدینی کبی پادشاهه قارشو دخی برئی دیدمیه رک او عذانه قاتلانور
 و صبا حلین اشریف شاهانه وقوع بولدقن صکره آرقه سندن (کیت
 اقدام کیت الله سلامت ویرسون کیت) دیر ایش وقوناق باشدن
 اشاغی سیلنور و تمیزلنور و کونلرجه بخیره لرینی آچارلر ایش سلطان
 محمود آقشاملری عشرت ایتمکه برابر ایرکندن صباح نمازینه قالقار
 و نمازی ادادن صکره غایت کور و داودی سسله دلائل شریف قرائت
 ایلر ایش .

(تذکره فطین) ده دینلیور که (پرتو پاشا محب درویشان برمشیر
 عالیشان اولوب شعر و انشاده مشار الباندر برقطعه دیوانچه سی واردر)
 مشار البه یالکز شعر و انشاده ماهر اولیوب علوم عربیه و فارسیه ده
 دخی استاد و مشار البان ایدی بالاده تفصیل اولدینی اوزره مکمل
 فارسی و عربی تحصیل ایدوب اجازه آلدقن صکره علوم سائره یی
 دخی اربابندن تحصیل ایدرک اکتساب کمالات ایلشدر و برچوق اتار
 وجوده کتورمش ایدی . مشار الیهک آثار شعریه سی یالکز مذکور
 دیوانچه دن عبارت اولیوب قوجه بر دیوان وجوده کتورمش ایسه ده
 آتی ده بیان اولنه جنی وجهله بعد الوفات نقدر تألیفات و آثار شعریه سی
 وار . ایسه خصم جانی اولان عاکف پاشا طرفدن ضبط و مصادره
 اولنه رق احراق اولمش و مشار الیهک جانیه قصد ایتدیکی کبی آثارینی

دخی نحو ایدرك بتون بتون اولديرمك ايسته مش ايسه ده لكن ينه
تاريخك حسن شهادته مانع اوله مامشدر .

تريا بكك (سجل عثمانی) ايله (نخبه الوقایع) نده دینلیورکه
(پرتو پاشا عالم شاعر و طریق صوفیه به مائل مکرم سخی آدم یتشدرمکه
ساعی ایدی رشید ، رفعت ، صادم ، شکیب ، پاشالرله سائر برچوق
آدمک باعث فیض اقبالیدر . انکلتزه یولتقه سنی التزام ایتدیرمکه دولته
خدمت ایتدیرمشدر . مشار الیه اصحاب قلم ایچنده ممتاز اولمغله عاکف
پاشا ايله بوجهتدن رقابتی درکار ایدی ، فی الحقیقه فظین و ثریا بکک
شهادتلی وجهله مشار الیه محب درویشان مکرم سخی و طریق
صوفیه به سالک اولدینی کبی برچوق آثار خیریه سی دخی الآن
موجوددر از جمله آثار خیریه سندن برقاچینک مثال اوله رق بوراده
ذکری مناسب کورلمشدر . دیون عمومیه بناسی اتصالده واقع خواجه
قاسم کونانی جامع شریفله غلطه ده قره باش جامع شریفلرینی مجدداً
انشا ایتدیردیکی کبی اسکندارده واقع سلیمیه درگاه شریفنی دخی کارگیر
اوله رق مجدداً انشا ایتدیرمشدر . مذکور درگاه رقییه سلطان سلیم
مرحوم طرفندن انشا ایدیلوب مرحوم کنفریلی عبدالله و بخاری
نعمت الله افندیلر مشیختلرندن صکره روسه ده اقامت ایتکده بولنان
مشاهیر اولیاء اللهدن علی بهجت القنوی حضرتلرینک مذکور درگاه
مشیخته تعینی پرتو پاشا طرفندن سلطان محمود حضرتلرینه عرض
ایدیلهرک ارادده سی استحصال ایلدکدن صکره بهجت افندی ۱۲۳۲
تاریخنده بروسه دن جلب و دعوت اوله رق مشیخته اقاماد اولمش
و پرتو پاشا دخی مشار الیه حضرتلرندن طریقت مولویه اوزره اخذ
خلافت ایتمشدر . شیخ مشارالیه حضرتلرینک امریله مصرع آتی بی
خاتمه نقش ایتدیرمکه الی آخر العمر استعمال ایلمشدر .

دلم زهر محمد سعید پرتو یافت

بهجت افندی حضرت نیری مذکور در کاهده التي سنه قدر اجرای
 خلافت ایلد کدن صکره ۱۲۳۸ تاریخده ارتحالی وقوعبولمله خانقاه
 مذکور هدایت الله وسعید افندی نام ایکی نفر مخدومدینه ومشیخت
 وکالتی دخی کندر وصیتلری اوزره خلغاسندن تیخ ابراهیم حیرانی
 افندی به توجیه اولندقدن صکره تکیه مرور ایام ایله خرابه یوزطونمش
 ووسمتسزلیکی جهتیه سکائی زحمت چکمکده بولنمش اولدقلرندن اطرافدن
 عرصه لر آله رق جامع شریف کارگیر اوله رق توسیعاً انشا ومجدداً
 محفل هایون و اوطه لر علاوه سیله وارداتنه دخی بر مثلنی ضم ایشدر .
 اوطه لرده بر طلبه و برده درویش اقامتی شرط اتخاذا ایله طلبه نك تدریسی
 ایچون بر مدرس تعیین و برده کتبخانه انشا ایدرک بر خیلی کتب نفیسه وناداره
 وضع ایشدر . بر تو پاشا اشو درگاه شریفک مجدداً انشاسنه ۱۲۵۰
 تاریخده مباشرت ایدرک انشآت طقوز ماه دوام ایلد کدن صکره رسیده
 حس ختام اولوب ۱۲۵۱ سنه سی شعبانک اوچنچی بازار ایرتسی کونی
 رسم کشادی ایچون ذات حضرت پادشاهی ایله بالجمه ارکان دولت
 وطرق علیه مشایخ و درویشانی دعوت اوله رق بالاجتماع رسم کشاد
 ایله دعوات خیریه مبادرت و بر تو پاشا طرفندن ویریلان غایت مکلف
 بومطنطن بر ضیافتده مدعوین نواله چین بمنویت اوله رق فرونی ایام
 عمر شاهانه دعواتی بتکرار ایصال بارگاه جناب کبریا قلنمش وساطتان محمودخان
 حضرتلری اوکون اسکدارده واقع شمس پاشا قصرینه کلوب تکیه نك
 ارسال اولتان طعامندن تناول بیوردقدن صکره ساعت بشی الی کجه نك
 مقربین شهریارى نك افندیلر ومایین هایون کسایتیه مباھی افندیلر ایله
 تشریف شاهانه وقوعبولمش وکافه وزرا ووکلا حاضر اولدقلری حالده
 قربانلر ذبح اوله رق اجرای آین اولنمش وپادشاه محفل هایوندن درون
 جامعه تشریف بیورده رق لحیه سعادت زیارت بیوردقدن صکره عودت
 بیورمشدر . بر تو پاشا او تاریخده دوات کتخداسی اولوب نه وقت درگاه

شریفه کلسه تا اوزاقدن حیواندن اینر یوریه رک کلوب بغچه قپوسنده
قوندره لرینی چیقارر و سترینک تکمیل دوکملریتی ایلکله دکن صکره
مستلرله یورر وال بغله یه رق کمال نعظم واجزامله ایچرویه آیرر ایتمش
درکاه شریفک انشاسنه مشار الیهک سویلادیکی تاریخ زیرده کوسترلمشدر .

ایدوب بو خانقاهی ابتدا سلطان سلیم انشا

بناسی مختصر مناسی غایتله مفید اولدی

جمال مولوی مجلای سرتدن اولوب ظاهر

کمال نقشبند اجمال حالندن بدید اولدی

بوکره قیلدی احیا حضرت سلطان محمود خان

پایلدی وسعت اوزره هربری طرح جدید اولدی

زهی اسکندر معجز اثردر ضوردینی یردن

برادنا همتی بیک فتنه یه سد سدید اولدی

بیوردی خدمت انشایه پرتو بنده سین مأمور

نه دولت بویله کمتر اویله سلطانه عید اولدی

علی بهجت افندی شیخ ارشاد اولدیلر بوندم

مرید قیض اولانلر حضرتندن مستفید اولدی

زهی قطب خلافت شمس قدرت آسمان رفعت

جهانه سایه احسانی سرتاسر مدید اولدی

طوته آفاقی صیت شوکتی تاکه بومعبدده

صدای ذکر حق پیوسته عرش مجید اولدی

بری تبدیل بری انجامنه تاریخدر الحق

ایکی تاریخ یازدم دلکشا بیت التصید اولدی

بو درکاهی مجدد یاپدی قطب دین محمودخان سنه ۱۲۵۰

بو زیبا تکیه بهجت فزا طرح جدید اولدی سنه ۱۲۵۱

(مابعدی وار) پرتو پاشا حفیدی محمدعطا